

Divjaki *Sauvages!*

8+

avtorica
Lina Horvat

100 | Kinodvor.
15 | Mestni kino.

DEMIURG

Kazalo

Uvodna beseda	3
O filmu	3
Filmografski podatki	3
Vsebina	4
O avtorju	5
Iz prve roke	5
Odzivi	5
Pred ogledom filma	6
Orangutani in ogrožene vrste	6
Staroselci in njihova kultura	7
Odnos med mestom in naravo	8
Naravni viri	8
Prijateljstvo, sodelovanje	8
Izhodišča za pogovor po ogledu filma	9
O filmu na splošno	9
O videzu in zvoku	9
O animaciji	10
O glavni junakinji in družini	11
O prijateljstvu in sodelovanju	12
O naravi	12
O staroselcih in kulturnih koreninah	13
O tehnologiji in ravnovesju med napredkom ter tradicijo	14
O okoljskem aktivizmu	14
Dodatne dejavnosti	15
Animacija	15
Ustvarjanje	15
Raznolikost kultur	15
Filmska in knjižna priporočila	15
Priloga: Šablona za izdelavo maske	17

Demiurg in Kinodvor dovoljujeta in spodbujata nadaljnjo uporabo gradiva za filmskovzgojne namene. Veseli bomo vaših odzivov, poročil o uporabi, konkretnih učnih priprav na film, predlogov in pripomb. Gradivo je oblikovano kot pomoč staršem ali strokovnim delavcem v vzgojno-izobraževalnih ustanovah. Za vse druge uporabe nam pošljite pisno prošnjo na demiurgos@siol.net ali na solski@kinodvor.org.

Kolofon | **Divjaki** • Gradivo za učitelje in starše • *Avtorica*: Lina Horvat • *Uredila*: Barbara Kelbl • *Jezikovni pregled*: Mojca Hudolin • *Slikovno gradivo*: Demiurg, arhiv Kinodvora • *Oblikoval*: Andraž Filač • *Izdala v elektronski obliki*: Javni zavod Kinodvor, *zanj*: Metka Dariš; Demiurg, *zanj*: Cvetka Flakus, oktober 2024.

Uvodna beseda

V bližini tropskega gozda na Borneu enajstletna Kéria reši mladega orangutana Ošija na plantaži palmovega olja, kjer dela njen oče. Medtem ko deklica pozorno skrbi za ljubkega opičnjaka, se k njim priseli njen mlajši bratranec Selaï, član staroselskega plemena Penan. Starša sta ga v mesto poslala, da bi lahko obiskoval šolo in da bi ga zaščitila pred nasilnim konfliktom, v katerem se njegova nomadska družina bori proti gozdarskim podjetjem, ki želijo uničiti njihov dom. Kéria, Selaï in Oši se nato skupaj pogumno borijo proti nevarnosti uničenja bogatega starodavnega tropskega gozda, dóma staroselcev. Ob tem spoznajo, kako pomembno je sodelovati, saj so s skupnimi močmi lahko kos prav vsakemu izzivu. Kéria odkrije svoje korenine v plemenu Penan in se nauči ceniti modrosti staroselcev, pa tudi bivanja v sožitju z naravo, ki jo odločno brani pred nevarnostjo.

Film **Divjaki** je čudovita animirana pustolovščina, ki združuje neverjetno vizualno lepoto z močnim sporočilom o naravi in kulturi. Zgodba nas popelje v svet, kjer se otroci in živali skupaj pogumno borijo proti uničujočemu vplivu človeka na naravo. Z bogatimi barvami in čustveno nabito zgodbo film raziskuje teme prijateljstva, kulture in zaščite okolja. Njegova čarobna animacija in globoko sporočilo mladim gledalcem nudita mnoge iztočnice za pogovor in prav posebno priložnost za razmišljanje o pomenu ohranjanja našega planeta.

O filmu

Filmografski podatki

slovenski naslov Divjaki

izvirni naslov Sauvages!

država in leto produkcije Francija, 2024

tehnični podatki DCP, barvni, 87 minut, sinhronizirano v slovenščino

režija Claude Barras

scenarij Claude Barras, Catherine Paillé

fotografija Simon Filliot

montaža Anne-Laure Guégan, Claude Barras

scenografija Jean-Marc Ogier

glasba Charles de Ville, Nelly Tungang

zvok Charles de Ville, Valène Leroy

animacija Antony Elworthy

produkcija Nadasdy Film, Haut et Cort, Panique !

producenti Nicolas Burlet, Barbara Letellier, Hugo Deghilage, Carole Scotta, Laurence Petit, Olivier Glassey, Vincent Tavier

sinhronizacija Zavod Sonolab

režija sinhronizacije Sašo Kalan

glasovi v slovenski sinhronizaciji Maja Kunšič (Kéria), Teja Bitenc (Selaï), Gašper Malnar (Mutang, Kerijin oče), Matej Recer (dedek), Damjana Černe (babica), Vesna Pernarčič (Jana – naravovarstvenica), Branko Jordan (delovodja), Primož Pirnat (radijski spiker Utan), Iztok Luzar (varnostnik), Nina Rakovec (Selaïeva mama), Vanja Plut (vodja okrožja, ženska)

distribucija Demiurg

spletna stran filma (v angleščini in francoščini):

<https://www.sauvages-lefilm.com/>

festivali/nagrade Cannes 2024, Annecy 2024, La Rochelle 2024, Locarno 2024, Fantoche 2024, Schlingel 2024, Lucas 2024 (nagrada ECFA), Reykjavik 2024, Young Horizons 2024, nagrada Evropske filmske akademije (nominacija)

Vsebina Kéria je muhasta enajstletnica, ki ima rada svoj telefon, odrezave prijateljice in vegansko hrano. Nekega dne v bližini tropskega gozda na Borneu, na plantaži palmovega olja, kjer dela njen oče, reši mladega orangutana po imenu Oši, ki je izgubil mamo. Hkrati se k njim priseli nadležen mlajši bratranec Selaï, član staroselskega plemena Penan, ki beži pred nasilnim konfliktom, v katerem se njegova nomadska družina bori proti gozdarskim podjetjem, ki želijo uničiti njihov dom.

Selaï in Oši, odtujena izgnanca, kmalu pobegneta nazaj domov v svoj gozd, kamor jima sledi Kéria, zadolžena za njuno varstvo. Medtem ko se pogloblja v neznane in skrivnostne globine tropskega gozda, ki ji je bil prej tuj in nezanimiv, začne Kéria vse bolj ceniti znanje in spretnosti svojega nomadskega bratranca ter spozna lepoto gozda, ki je prej ni razumela. Ko odkrije resničnost grožnje, ki visi nad tem dragocenim habitatom, se Kéria zaveže, da bo skupaj s Penanci pogumno branila svoj gozd pred grožnjo uničenja.

Začne se razburljivo potovanje, v katerem Kéria odkrije svoje korenine v plemenu Penan in se sooči z očetom, ki dela na sporni plantaži. Nauči se ceniti modrosti svojih staroselskih prednikov, pa tudi bivanja v sožitju z naravo, ki jo odločno (u)brani pred nevarnostjo in pohlepom.

O avtorju Claude Barras, rojen leta 1973, je priznan švicarski režiser, ki slovi po unikatnem pristopu k animaciji, kjer globoko čustveno pripovedovanje združuje z izrazno likovno estetiko. Študiral je ilustracijo in računalniško grafiko na Šoli Émile Cohl v Lyonu ter 3D infografiko v Lozani. Na univerzi Lumière v Lyonu je diplomiral iz antropologije in digitalnih slik ter danes deluje kot samostojni ilustrator v Ženevi. Njegov celovečerec **Bučko** (Ma vie de Courgette, 2016) je bil predstavljen na Filmskem festivalu v Cannesu in prejel številne mednarodne nagrade, ogledali pa smo si ga lahko tudi pri nas.

Iz prve roke »Odraščal sem v švicarskih Alpah, vendar so bili moji stari starši kmetje. Imeli so veliko živali in so živeli zelo preprosto, močno povezani z naravo. /.../ V osemdesetih letih so na svojih vinogradih začeli uporabljati veliko gnojil in pesticidov, saj so gojili monokulturno grozdje. Takrat sem bil še otrok in videl sem, kako je vsa ta raznolikost – vse živali in rastline – preprosto izginila iz našega vinograda. To je bil resen predmet konflikta med mano in mojimi starši. Mislim, da film izhaja iz tega.«

»Druga stvar, ki je bila pomembna pri razvoju zgodbe, je bil mož po imenu Bruno Manser. Bil je Švicar in eden prvih okoljskih aktivistov na svetu. Deset let je živel na Borneu in veliko prispeval k ozaveščanju v Švici in po vsej Evropi o boju domorodnih ljudstev proti industrializaciji in izkoriščanju palmovega olja.«

– Claude Barras

Odzivi »**Film** s svojo animacijo širi pomembna sporočila o okoljevarstvu in spoštovanju kulture. Z osupljivo filmsko upodobitvijo gozdov Bornea gledalce spodbuja k spoštovanju in zaščiti teh redkih naravnih čudes. /.../ Barras je ustvaril nekaj posebnega, kar bo na premišljen način tudi mladim predstavilo nekatera bistvena vprašanja. Film predstavlja neprepoznane junake, ki jih naš svet nujno potrebuje.«

– Mahan Zahiri, JNews

»Občasno lahko **Divjaki** gledalcem priključijo v misli druge okoljske animirane filme, na primer **Lorax**, vendar za razliko od te Seussove adaptacije nikoli ne delujejo preprosto ali pridigarsko – predvsem zaradi takojšnjosti in resničnosti konflikta, kjer okoljski problem ni abstraktna fantazija, temveč resnična posledica kolonializma in korporativnega pohlepa. /.../ Ne glede na to, kako fantastične se zdijo džungle v **Divjakih**, je film zelo zakoreninjen v resničnem življenju in zaradi tega še toliko bolj močan.«

– Wilson Chapman, IndieWire

»**Divjaki** so ekološka pustolovščina, prežeta s kruto lepoto, bolečo, a upanja polno pripovedjo, ki nas sili, da se soočimo s strašljivimi posledicami človeškega pohlepa in uničujočim izkoriščanjem naravnih virov. /.../ Z **Divjaki** švicarski režiser pripoveduje o svetu, v katerem živi, svetu, ki se spreminja z zastrašujočo hitrostjo, pogosto brez upoštevanja starodavnih tradicij, za katere se zdi, da počasi izginjajo.«

– Muriel Del Don, Cineuropa

Pred ogledom filma

Orangutani in ogrožene vrste

Režiser filma je kot otrok oboževal opice, zato je v svojem filmu želel pokazati, kako pomembno je, da jih zaščitimo. V filmu boste spoznali prikupnega orangutana po imenu Oši. Orangutani so velike rdečkasto rjave opice, ki živijo v tropskih gozdovih na otokih Borneo in Sumatra. So zelo pametni in radi plezajo po drevesih, kjer preživijo večino svojega časa. Na žalost pa jih zaradi uničevanja njihovih gozdov in lova nanje ostaja vedno manj. To pomeni, da so "ogroženi". Morda ste že slišali za kakšno ogroženo žival, kot je na primer ris, ki živi tudi v Sloveniji.

Učence in učenke vprašajte, kaj mislijo, da pomeni, če rečemo, da je neka žival "ogrožena". Zakaj mislijo, da postanejo nekatere živali ogrožene? Ali poznajo še kakšne druge živali, ki so ogrožene? Katere?

Ogrožene živali so tiste, ki jim grozi izumrtje. To pomeni, da jih je na svetu ostalo zelo malo, in če jih ne zaščitimo, bi lahko popolnoma izginile z našega planeta. Razlogi, zakaj živali postanejo ogrožene, so različni. Najpogosteje se to zgodi, ker ljudje uničujejo njihove domove, kot so gozdovi, reke in morja, ali pa jih lovijo za krzno, kožo ali meso.

Starejše učence ali dijake povprašajte, zakaj menijo, da je ohranjanje živalskih vrst pomembno, in jih spodbudite k razmišljanju o posledicah izumrtja.

Staroselci in njihova kultura

V filmu boste spoznali tudi zanimivo skupino ljudi, ki se imenujejo staroselci. Otroke povprašajte, ali so kdaj slišali za staroselce. Kaj vedo o njih?

Staroselci so ljudje, ki že dolgo časa živijo na določenem območju in imajo posebne načine življenja, kulturo in običaje, ki se prenašajo iz generacije v generacijo. Ti ljudje so pogosto znani po svojem posebnem znanju o naravi, saj so se z njo tesno povezali skozi zgodovino. Na naših tleh so pred več kot tisoč leti živeli stari Slovani, ki so prebivali v skromnih glinenih hišicah, imenovanih zemljanke, in se ukvarjali s kmetijstvom, lovom in ribolovom. Otroke vprašajte, ali si lahko predstavljajo, kako bi živeli kot stari Slovani. Kaj bi počeli vsak dan? Kako bi se igrali? Kako bi se spopadali z različnimi letnimi časi?

V filmu boste spoznali staroselce bornejskega plemena Penan, ki še vedno živijo v gozdovih in se na naravo zanašajo za hrano, oblačila in vse druge potrebe. Režiserjevi stari starši so, podobno kot člani tega plemena, živeli v skladu z naravo. *»Pogledali so na nebo in iz oblakov ugotovili, ali bo naslednji dan lepo vreme,«* je povedal režiser. *»Deset dni sem preživel v gozdu (na Borneu) z eno izmed zadnjih družin, ki še vedno živi tradicionalno nomadsko življenje. Najbolj presenetljivo mi je bilo, da sem kljub pričakovanjem, da bom doživel zelo eksotično izkušnjo, imel občutek, kot da sem znova srečal svoje stare starše!«* pravi režiser.

Učence in učenke prosite, naj razmislijo o tem, kako živijo staroselci v gozdovih. Kako se njihovo življenje razlikuje od našega? Kako bi se počutili, če bi sami imeli priložnost preživeti čas z družino, ki živi na tako poseben način? Zakaj mislijo, da se je režiser počutil, kot da je bil spet s svojimi starimi starši? Starejše učence ali dijake lahko povprašate tudi o tem, zakaj je pomembno, da spoštujemo kulturo in tradicijo staroselcev. Ali se lahko od njih česa naučimo?

Odnos med mestom in naravo

V filmu boste spoznali Kério, ki prihaja iz mesta, vendar se znajde v čudovitem tropskem gozdu.

Učence in učenke povprašajte, kakšne razlike opazijo med mestom in naravo. Na primer: kako se razlikujejo zrak, hrup in prostor? Ali so sami iz mesta ali s podeželja? Katero jim je ljubše? Kako se počutijo, ko se znajdejo v naravi, potem ko so bili nekaj časa v mestu? Ali se jim zdi narava sproščujoča, zabavna ali celo nevarna? Kako mislijo, da se bo Kéria počutila v tropskem gozdu, kjer je vse novo in drugačno od njenega mestnega življenja? Kako bi se počutili sami?

S starejšimi učenci ali dijaki se lahko pogovorite o pomembnosti varovanja narave. Otroci naj si zamislijo, kaj bi se zgodilo, če bi izginili vsi gozdovi. Zakaj je pomembno, da ohranjamo gozdove in naravna območja? Kaj se zgodi, če ne skrbimo za naravo? Ali mislijo, da širjenje mest in industrija vplivata na naravo in živali? Kako? Kako bi lahko mesto in narava (bolje) soobstajala?

Naravni viri

Film se dotika zelo pomembne teme – izkoriščanja naravnih virov. Naravni viri so stvari, ki jih najdemo v naravi in jih lahko uporabljamo za različne potrebe. Pomislite na naravne vire kot na darila, ki nam jih nudi Zemlja. Na primer: les iz dreves uporabljamo za gradnjo hiš in izdelavo pohištva. Izkoriščanje naravnih virov pomeni, da ljudje prekomerno uporabljajo naravne vire, kot so voda, drevesa, minerali in drugi materiali, pogosto na način, ki škoduje naravi in živalim, ne da bi pomislili, kaj se zgodi, če virov ne pustijo dovolj.

Za začetek se z otroki pogovorite, katere naravne vire še poznajo in zakaj so pomembni. Zakaj moramo paziti, da te vire varujemo in jih ne trošimo preveč?

Film se osredotoča specifično na krčenje gozdov. Gre za proces, imenovan deforestacija, kar pomeni, da drevesa iz gozdov odstranjujejo z namenom, da bi ta prostor uporabili za kaj drugega, na primer za kmetijstvo ali gradnjo. Nekatera območja se lahko po škodi obnovijo, vendar to lahko traja leta in leta. Deforestacija na Borneu predstavlja velik problem že od 60. let prejšnjega stoletja, zlasti ker je velik del krčenja gozdov nezakonit. Če si predstavljamo tropski gozd kot velik in čudovit dom za številne živali in ljudi, kot so orangutani in staroselci, lahko pomislimo, kako težko je, ko se ta dom začne krčiti.

Učence in učenke povprašajte, ali so kdaj slišali za deforestacijo oziroma krčenje gozdov. Zakaj se jim zdijo gozdovi pomembni?

S starejšimi učenci in dijaki lahko spregovorite o dolgoročnih posledicah krčenja gozdov. Zakaj pride do njega in kdo ga izvaja? Zakaj je večina deforestacije nezakonita?

Prijateljstvo, sodelovanje

Film pripoveduje zgodbo o (nepričakovanem) prijateljstvu in o tem, kako lahko s skupnimi moči premagamo velike izzive.

Učence in učenke prosite, naj se spomnijo trenutka, ko so pomagali prijatelju ali so sami prejeli pomoč. Kako so pomagali? Zakaj so se odločili za pomoč ali prosili zanjo? Kako so se ob tem počutili? Ali so se kdaj spoprijateljili s kom nepričakovanim? Kako?

S starejšimi učenci se lahko pogovorite o pomembnosti prijateljstva in medsebojne pomoči. Zakaj je pomembno imeti prijatelje, ki nam pomagajo? Kako lahko vsak od nas prispeva k temu, da se vsi v razredu počutijo sprejete, vključene in enakovredne?

Izhodišča za pogovor po ogledu filma

O filmu na splošno Kakšen se vam je zdel film? Vas je bilo kaj strah? Kdaj? Ali se vam je film zdel zabaven? Kdaj? Katere prizore iz filma ste si najbolj zapomnili in zakaj? Katere like ste najbolj občudovali in zakaj? Ali ste verjeli, da bo konec srečen? Ali menite, da se je film končal na pravi način? Kaj bi morda spremenili? Kakšno sporočilo mislite, da nam film želi posredovati? Katero sporočilo iz filma se je najbolj dotaknilo vas?

O videzu in zvoku Kaj vam je bilo najbolj všeč pri videzu filma? Kako je bila videti džungla? Kakšne barve prevladujejo? Ali ste opazili posebne rastline ali drevesa, ki so vzbudila vašo pozornost? Opišite ali narišite. Ali ste opazili, da se je džungla spreminjala v različnih delih zgodbe? Kako so te spremembe vplivale na dogajanje? Kakšna je bila džungla podnevi in kakšna ponoči? *»Zvok ponuja neverjetno nežen in poetičen način približevanja živemu svetu. Na ta način sem želel, da bi zvočna podoba filma delovala kot glasbena spremljava večplastnega živega bitja,«* pravi režiser Claude Barras. Ali ste slišali kak zvok, ki vas je presenetil ali posebej pritegnil vašo pozornost?

Ali ste lahko s pomočjo zvokov lažje razumeli, kaj se dogaja v določenih delih zgodbe? Kdaj?

Kakšna se vam je zdela glasba? Kakšen je bil učinek glasbene spremljave v filmu? Kako je glasba vplivala na vaše občutke?

O animaciji **Divjaki** so animirani v tehniki *stop animacije (stop-motion)*. To je poseben način izdelave filmov, kjer lutke ali figure premikajo v zelo majhnih premikih in vsak tak premik posnamejo, vsako sličico posebej. Filmi v tej tehniki običajno uporabljajo med 10 in 15 sličic za vsako sekundo. Ko nato vse te sličice predvajajo hitro eno za drugo, je videti, kot da se lutke premikajo same od sebe. Posnetek s prizorišča nastajanja filma si lahko ogledate na spodnji povezavi (v angleščini).

V igranih filmih je napaka v kontinuiteti lahko zelo nadležna, a jo lahko običajno enostavno popravimo – prizor preprosto posnamemo znova. Pri stop animaciji, kjer le nekaj sekund filma snemajo po več mesecev, pa lahko to povzroči pravi glavobol. Režiser je delil anekdoto, kako so med snemanjem ugotovili, da so lutki glavne junakinje Kérie za nekatere prizore pozabili nadeti nahrbtnik, ki ga je nosila na začetku zgodbe. *»Zato smo se odločili, da ji bo opica ukradla torbo in jo nato vrnila,«* je pojasnil.

Ali ste kdaj slišali za *stop animacijo*? Kako se vam zdi? Ali bi se sami preizkusili v takem snemanju? Si lahko predstavljate, kako dolgo traja snemanje takšnega celovečernega animiranega filma? Kaj se vam pri tem zdi najbolj zanimivo ali izzivno? Ali poznate še druge filme, posnete v tej tehniki? Za starejše učence ali dijake:

*»Moji stari starši so bili tradicionalni kmetje, ki so si veliko stvari izdelali sami. ././ Ta ideja o rokodelstvu in spreminjanju je zagotovo nekaj, kar sem podedoval in kar uporabljam pri svojem delu. Menim, da je stop animacija zame oblika odpora proti virtualnemu svetu in računalnikom. Kljub tehnični kompleksnosti pri izdelavi filma, kot je **Divjaki**, si nikoli ne bi mogel predstavljati, da bi film izdelal v CGI-ju¹. Proces mi je pomembnejši od končnega rezultata. Potrebujem neposredno povezavo z resničnostjo, fizično preživljanje časa na setu z operaterjem kamere in animatorji, soočanje z materialnostjo in fizičnimi omejitvami setov in lutk,«* pravi režiser Claude Barras o svojem slogu animiranja.

Kaj menite o tem, da režiser uporablja stop animacijo za ustvarjanje filma? Zakaj se odloči za to tehniko? Ali menite, da bi film enako deloval na gledalca, če bi bil igran? Kaj vse animirani film omogoča, česar igrani ne? In obratno? Kako se vam zdi režiserjev pristop, da uporablja resnične materiale in lutke namesto računalniške animacije? Ali menite, da to vpliva na film? Kako?

¹ CGI (Computer-Generated Imagery) je tehnika ustvarjanja slik in animacij s pomočjo računalniške grafike. Vključuje uporabo računalnikov za oblikovanje in prikaz 3D modelov, animacij in posebnih učinkov, ki se nato vstavijo v filme ali druge vizualne medije.

O glavni junakinji in družini

Kako bi opisali Kério? Katere lastnosti so vam pri njej najbolj všeč? Vam kaj ni všeč?

Opišite Kériinega dedka. Kakšen je? Kako se obnaša do Kérie? Je topel in vesel ali nekoliko bolj zadržan in resen? Zakaj se vam tako zdi?

Zakaj je Kéria očeta sprva označila za strahopetca? Kaj Kéria izve o očetu?

Kaj izve o mami? Zakaj je oče tako zaščitniški do Kérie? Kako se je odnos med Kério in njenim očetom tukaj spremenil? Zakaj?

Kériine mame v filmu ne spoznamo, zanjo vemo samo preko pripovedovanja drugih, pojavi pa se tudi kot mitološko bitje Tepun. *»Kériino mamo sem naredil iz domišljjskega bitja, ki ima sposobnost, da se pojavi kot že znana oseba ali vsaj kot njena fantazijska projekcija. Ta superpozicija omogoča prehod iz ene interpretacije v drugo, ne da bi resnično vedeli, kaj je res,«* razlaga režiser.

Penanci Kério pogosto primerjajo z njeno pokojno mamo. Kako si mamo predstavljate vi? Kaj si mislite, kako je bila videti, kakšne lastnosti je imela? Kako Penanci obujajo spomin nanjo?

O prijateljstvu in sodelovanju

Spomnite se prizora, kjer se Kériini prijateljici norčujeta iz Selaïja in ga primerjata z opico. Kéria, osramočena zaradi prijateljic, ga užali tudi sama. Kako se je takrat počutil Selaï? Kako ste se počutili vi? Kaj mislite, zakaj se je Kéria tako obnašala do svojega bratranca? Zakaj ga sprva ni marala? Se ga je sramovala – zakaj?

Oglejte si odlomek, kjer Selaï pomaga Kérii, ko se ta izgubi v džungli, kjer nato prenočita. Je Kérii odleglo, ko je videla bratranca – zakaj? Kaj mislite, kaj se je spremenilo od njenega zadnjega srečanja v šoli? Kako se je njun odnos razvijal skozi film od te točke naprej? Kaj se je Kéria naučila od mlajšega bratranca? Kaj vse Selaï zna za razliko od otrok v mestu?

Kéria se zelo naveže na Ošija, ki je, prav tako kot ona, ostal brez mame. Opišite njun odnos. Kljub njuni navezanosti se Kéria na koncu filma odloči, da pusti Ošija v džungli. Zakaj mislite, da je sprejela to težko odločitev? Kako mislite, da se je počutila? Ali se vam zdi boljše, da Oši ostane v gozdu? Kako so Kéria, Selaï in Oši sodelovali, da so zaščitili gozd? Kaj ste se naučili o prijateljstvu iz njihove zgodbe? Ali so se vam zdeli pogumni? Ali ste že kdaj morali sodelovati s prijatelji, da bi nekaj dosegli? Opišite, kako je bilo.

O naravi

Katere živali in rastline ste zasledili v filmu? Ali ste se naučili kaj novega o njih? Kaj vas je najbolj presenetilo ali navdušilo? Kakšne nevarnosti so grozile tropskemu gozdu? Kakšne težave so se pojavile zaradi širjenja plantaž palmovega olja? Zakaj je bilo za Kério in Selaïa tako pomembno, da zaščitita gozd? Ali sta ravnala pravilno, pogumno? Kako bi na njunem mestu ravnali vi? Kdo ali kaj je Tepun? Selaï jo opiše kot »dušo gozda«, ki se lahko ponoči prelevi v katerokoli žival. Kako si jo predstavljate sami? Ali mislite, da gre za izmišljotino? Film se začne s citatom: »Svet ne pripada nam, temveč si ga sposodimo od naših otrok«. Kako si razlagate ta citat? Za starejše učence ali dijake: Kaj se lahko naučimo iz življenja v naravi, kar bi lahko izboljšalo življenje v mestu? Kako bi lahko mestni prebivalci pomagali pri ohranjanju narave? Ali mislite, da imajo podjetja odgovornost varovati naravo? Zakaj da ali zakaj ne?

O staroselcih in kulturnih koreninah

Kaj ste se naučili o kulturi plemena Penan? Kako je njihovo življenje drugačno od našega? Vas je kaj presenetilo? Zakaj je pomembno, da spoštujemo in varujemo staroselske kulture in njihove načine življenja?

Zgodba se začne z idiličnim prizorom džungle, kjer mati hrani svojega mladička, kar hitro prekine zvok žag. Nenadoma drevo pade na tla, razkrivajoč gradbišče, polno lesa, in tovarno, ki v zrak spušča nevarne snovi. Nato se pojavi naslov filma "**Divjaki**" in kmalu postane jasno, da film ne govori o živalih.

Zakaj menite, da se je režiser odločil za naslov **Divjaki**? Kaj pomeni beseda divjak? Ali gre za žaljivko? Kdo so divjaki – so to staroselci, ki živijo v gozdu, ali pa so divjaki tisti, ki so gozd želeli podreti? Argumentirajte.

Oglejte si odlomek. Zakaj so prišleki staroselcem ponujali denar in zakaj so ga staroselci zavrnil? Kakšen se vam zdi delovodja in kakšna delavca?

Oglejte si odlomek, kjer Kéria govori s svojim dedkom. Zakaj je ta prizor pomemben? Kaj Kéria izve o svoji preteklosti? Zakaj dedek Kerii nadene novo ime? Kako mislite, da se je Kéria počutila v tem trenutku? Kako je Kéria skozi film odkrivala svoje korenine v plemenu Penan?

Ali sem vam zdi pomembno, da (s)poznamo in spoštujemo svoje kulturne korenine? Ali poznate svoje družinske ali kulturne korenine? Kaj vam pomenijo? Ali kdo od vas izhaja iz različnih kultur?

O tehnologiji in ravnovesju med napredkom ter tradicijo

V filmu ste videli, da staroselci uporabljajo mobilne telefone in poslušajo radio, kljub temu da živijo v gozdu. Ali vas je to presenetilo? Zakaj? Vas je presenetilo (še) kaj drugega?

Kèriina uporaba pametnega telefona je dober primer, kako sodobna tehnologija prinaša tako izzive kot rešitve. Na začetku jo GPS vodi v brezizhoden položaj, kjer se ji telefon celo sprazni, vendar na koncu prav ta tehnologija postane ključna za njeno rešitev.

Komentirajte Kèriino rabo telefona. Ali se vam zdi, da je Kèrii telefon bolj pomagal ali jo je bolj omejeval? V katerih situacijah v filmu je telefon zares koristen – in kdaj ji povzroča težave? Kako bi se počutili vi, če bi se morali zanašati na tehnologijo v neznanem okolju, kot je džungla? Ali menite, da je pametno, da se zanašamo (samo) na tehnologijo, ali pa je bolje imeti tudi druge spretnosti? Katere? Kako bi ravnali sami?

Za starejše učence ali dijake:

»Ne moremo vsega preprosto opredeliti kot boj med "dobrimi", ki želijo zaščititi planet, in "slabimi", ki so obsedeni z uničevanjem zaradi osebnih koristi. /.../ Paradoks naše civilizacije je v tem, da kljub izjemnim uspehom hkrati uničuje vse okoli sebe! A prav ta civilizacija nam omogoča dostop do izjemnega znanja, ki oblikuje naš pogled na svet,« komentira režiser, ki je želel pokazati kompleksnost situacije.

Ali mislite, da je režiserju uspelo prikazati vso to kompleksnost? Razložite zakaj ali zakaj ne. Kaj je vaše mnenje?

O okoljskem aktivizmu

O okoljskem aktivizmu govorimo takrat, ko ljudje delajo vse, kar je v njihovi moči, da bi zaščitili naš planet in naravo. To pomeni, da poskušajo preprečiti onesnaževanje, zaščititi živali in rastline ter skrbeti za čistejše in bolj zdravo okolje. Na primer: nekateri ljudje organizirajo čistilne akcije, kjer skupaj z drugimi zbirajo smeti iz parkov ali z obal. Drugi pišejo pisma voditeljem, da bi jih prosili, naj sprejmejo zakonodajo, ki bo zaščitila naravo. Na kakšne načine lahko v zaščiti okolja sodelujejo tudi šole? Kaj počnete na vaši šoli – reciklirate papir in plastiko, sadite drevesa, kaj drugega?

Kaj ste se naučili o zaščiti okolja iz filma? Ali menite, da je pomembno, da varujemo naravo? Zakaj?

Za starejše učence ali dijake:

»Ob premieri filma pripravljamo kampanjo, v kateri sodeluje več organizacij, ki se ukvarjajo z reševanjem gozdov in njihovih prebivalcev. /.../ Moramo izkoristiti to moč, ker je prijetno občutiti, da smo aktivni in da lahko prispevamo tudi kot posamezniki, smo angažirani. Na koncu imajo te odločitve pozitiven vpliv na naše zdravje in zdravje planeta,« je ob filmu zapisal režiser.

Ali bi rekli, da gre za aktivistični film? Zakaj da ali zakaj ne? Ali lahko z umetnostjo spreminjamo svet? Argumentirajte.

Pokomentirajte režiserjeve besede. Ali se vam zdi dobro, da ustvarjalci filma ozaveščajo o teh problematikah? Kaj lahko vsak od nas stori na osebni ravni, da prispeva k ohranjanju okolja?

Dodatne dejavnosti

Animacija Otroci lahko uporabijo svoje igrače ali sami izdelajo lutke, kot so v filmu, in nato poskusijo ustvariti kratke stop animacije, pri čemer lahko za snemanje uporabljajo kar mobilni telefon ali tablico. Več o animiranem filmu in nasvete za ustvarjanje lahko najdete tudi v knjižici *Animirani film* v Zbirki Kinobalon: [povezava](#).

Pri delavnicah animacije vam lahko pomagajo tudi mentorji Društva Slon ali Zavoda Dagiba. Več o njihovih delavnicah: [povezava](#).

Ustvarjanje Otroci lahko iz različnih (odpadnih) materialov izdelajo maske, kot jih nosijo staroselci v filmu, ali pa naredijo tropski gozd, poln živali in rastlin, ki so jih videli v filmu. Šablono za maske najdete tudi na koncu tega gradiva.

Raznolikost kultur Učence spodbudite k pogovoru, ali imajo doma kakšne posebne jedi ali oblačila, ki so značilna za njihovo družino ali kulturno dediščino. Skupaj v razredu lahko ustvarite zemljevid, kjer bo vsak učenec označil, od kod prihajajo njegovi starši, stari starši ali predniki. Vsak naj doda nekaj o specifični hrani, oblačilih ali običajih iz njihove kulture.

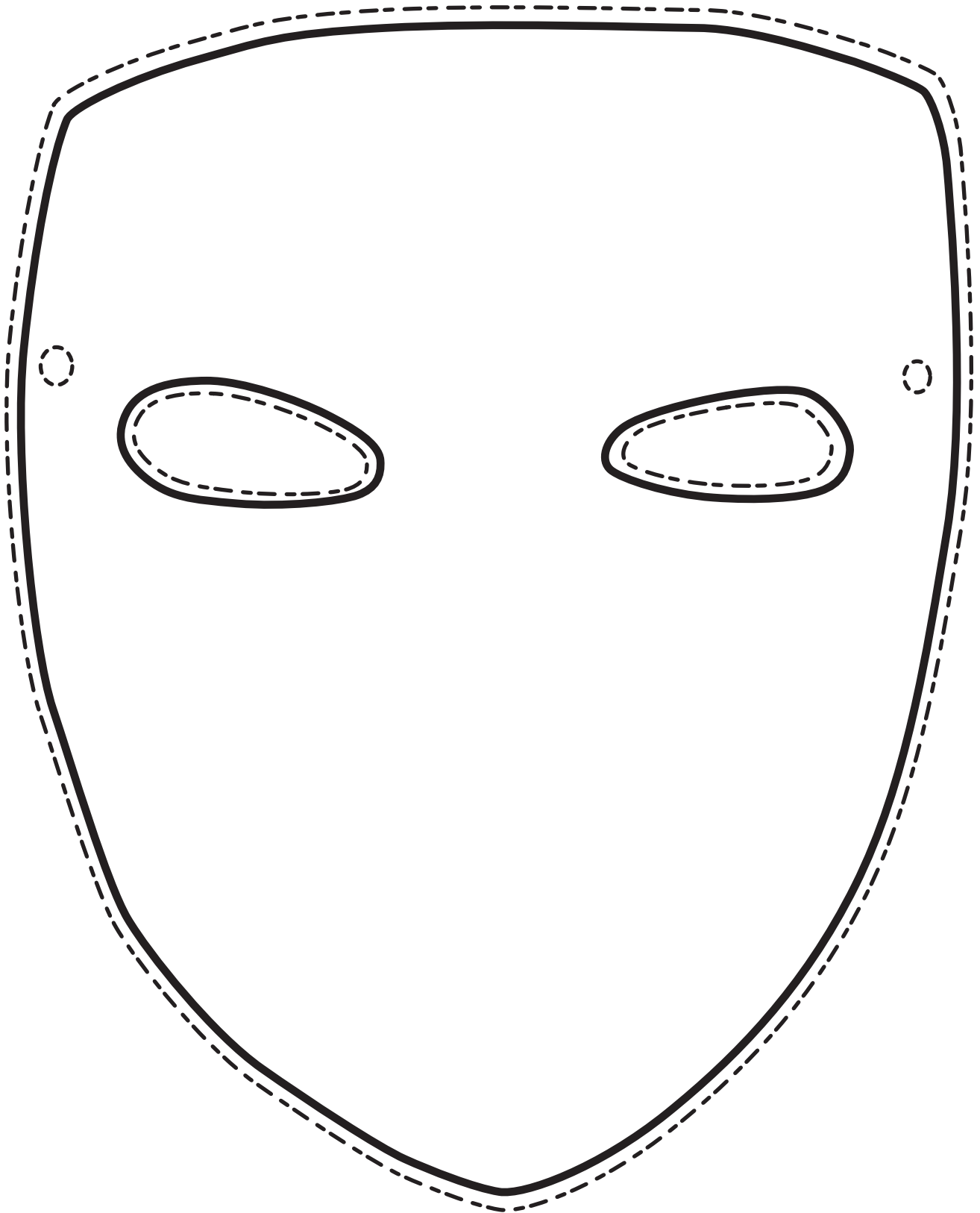
Filmska in knjižna priporočila **Juri Muri v Afriki** je čudovita pravljica slovenskega pisatelja Toneta Pavčka, znanega po otroških knjigah; pripoveduje o fantku Juriju Muriju, ki se ne mara umivati. Zato se odpravi na črno celino, saj tam »zamorci neumiti brez vode, brisač žive«. Tam (podobno kot Kéria) odkrije, da so običaji in življenjski slog v Afriki zelo različni od tistih, ki jih pozna doma.

Zakaj? priznane slovenske umetnice Lile Prap je izjemna otroška knjiga, ki na preprost in zabaven način postavlja in pojasnjuje različna vprašanja o živalih in naravi. Je odlična iztočnica za pogovore o različnih živalskih vrstah in o tem, kako zanimiv in raznolik je svet narave.

Bučko je prvi celovečerec Clauda Barrasa. Tako kot **Divjaki** je lutkovni animirani film, ki govori o zaupanju, pripadnosti in iskanju družine. Film sledi zgodbi devetletnega Ikarja z nadimkom Bučko, ki se po smrti matere mora preseliti v mladinski dom za sirote. Kljub različnim tematskim poudarkom oba filma ponujata priložnost za razmislek o pomembnih življenjskih vprašanjih in mladim gledalcem omogočata, da skozi režiserjev bogat vizualni slog in čustvene zgodbe razumejo kompleksne teme na njim dostopen način.

Lorax je animirana dogodivščina iz leta 2012, ki temelji na knjigi Dr. Seussa z istim imenom. Film spremlja dvanajstletnega Teda, ki skuša očarati dekle svojih sanj. Da bi našel pravo darilo, pa mora prisluhniti zgodbi o Loraxu, majhnem brkatem čemernežu, ki se bori za zaščito gozdov pred pohlepom velikega podjetnika. Oba filma se ukvarjata z varovanjem narave in to predstavita na otrokom prijazen način.

Vojna v rajju (Bruno Manser - Die Stimme des Regenwaldes, 2019) je dokumentarni film, ki ga je posnel Niklaus Hilber. Pripoveduje o Brunu Manserju, švicarskem ekološkem aktivistu, ki je bil navdih Claudu Barrasu tudi za film **Divjaki**. Manser se je leta 1984 znašel v gozdovih Bornea in je s plemenom Penan preživel več let. Skupaj z njimi se je boril za ohranitev njihovega naravnega habitata. Film je bil na ogled na Televiziji Slovenija in njenem spletnem portalu, morda ga uspete ujeti še v kaki od ponovitev ([povezava](#)).

Priloga: Šablona za izdelavo maske

Šablono natisnite in jo položite na kos kartona. Sledite linijam šablone in jo prerežite na karton. To lahko storite s svinčnikom, da kasneje lažje popravite morebitne napake. Ko je šablona prenesena na karton, previdno izrežite obliko maske. Zdaj je čas, da svojo masko okrasite! Uporabite različne materiale, ki jih imate doma – barve, nalepke, bleščice, perlice, blago ali celo naravne materiale, kot so listi in cvetovi. Preden masko preizkusite, pustite, da se vse barve in lepilni materiali posušijo.